

1. Splošno – učenje na daljavo za odrasle s posebnimi potrebami

Od začetka pandemije v marcu 2020, so se vse partnerske organizacije zavezale k neposrednemu učenju na daljavo, kar je bilo še posebej zahtevno za ciljno skupino ranljivih odraslih. Izobraževalci odraslih so začeli uporabljati metode učenja na daljavo z ljudmi s posebnimi potrebami, saj so slednji potrebovali podporo in motivacijo za vključitev v vsakdanje aktivnosti, za krepitev zaupanja vase, za širitev svoje socialne mreže in za svojo osebno rast.

2. Značilnosti in omejitve ciljne skupine

V ciljni skupini odraslih s posebnimi potrebami so osebe s fizičnimi, vedenjskimi in/ali motnjami v duševnem razvoju. Za te osebe je še posebej značilno: strah pred nesposobnostjo, nezmožnost osredotočanja na nalogo, hitri padec koncentracije, nizka samopodoba in družbena izključenost. V nekaterih primerih imajo udeleženci težave s pripravo dodeljenih nalog, z danimi roki izvedbe in z bralnim razumevanjem.

Ovire: udeleženci so premalo vešči v uporabi digitalnih orodij, nekateri zelo slabo razumejo tuje jezike (angleščino), nekateri ne dostopajo do IKT orodij.

3. Motiviranje ciljne skupine, da pristopi k dejavnostim učenja na daljavo

Da ciljna skupina udeležencev v dejavnostih učenja na daljavo še naprej čuti motivacijo za učenje, je zelo pomembno, da ustvarimo okolje, v katerem se ti udeleženci počutijo varne in sprejete.

Uporabimo lahko naslednje pristope:

- Udeležba v aktivnostih, kjer se udeleženci delno med seboj poznajo (soudeležba s prijatelji/znanci) – delitev izkušenj od začetka epidemije
- Neomejeno število udeležencev (mešanje skupin)
- Kontakti s širšo mrežo ljudi (pomoč družinskih članov)
- Uporaba njim poznanih digitalnih platform in orodij, Facebook Messenger)
- Učenje oz. pomoč pri uporabi novih digitalnih orodij in platform (npr. Zoom konferenca)

Uporaba vseh teh pristopov udeležencem sporoča, da učenje na daljavo ni nemogoča naloga, kar jih dodatno motivira, da v učenju vztrajajo.

4. Metode učenja na daljavo za ciljne skupine

Ime delavnice	Metoda uporabe "flash kart" za učenje angleščine kot drugega tujega jezika
Metoda	IGRIFIKACIJA
Namen / cilji	Metoda daje možnost udeležencem, da se preizkusijo v kratkih pogovorih (kratka vprašanja – kratki odgovori), kar jim izboljša spomin in podaljša koncentracijo.
Kratek opis	Izobraževalec pokaže izbrano kartico in jo predstavi (pokaže sliko in pravilno izgovori besedo pod sliko). Na ta način udeleženec memorizira nove besede in s tem usvaja novo besedišče.
Digitalna orodja	platforma Zoom
Didaktični pripomočki	Flash karte
Priporočljivo število udeležencev	2 – 6
Trajanje	60 minut
Navodila za izvedbo delavnice po korakih	1. Korak Izobraževalec pokaže karto udeležencu in mu jo predstavi (npr. pri vremenu se pokaže kartica sonca – spodaj piše "sunny" (sončno). Izobraževalec pokaže na sliko in pravilno izgovori "sunny"). 2. Korak Tokrat je beseda na karti skrita in udeleženec mora poskusiti priklicati pravilno besedo - povezava slike z besedo/izgovorjavo hitreje sproži asociacijo in si zato učenci besede lažje zapomnijo in jih usvojijo. 3. Korak Udeležencem z naprednejšim znanjem lahko izobraževalec postavi vprašanja, ki se nanašajo na izbrano karto (npr. What is the weather like today? /What do we wear when it is sunny? - Kakšno je

	danés vreme? Kaj oblečemo, ko je vreme sončno? ...).
Prilagoditve za učenje na daljavo: na kaj moramo biti pazljivi, kakšne so možne ovire ...	- udeležencem je potrebno pojasniti, kako uporabljati platformo Zoom (platforma Zoom ni tako razširjena kot npr. Facebook Messenger), - možnost šibke internetne povezave (udeleženci morajo sedeti blizu wi-fi naprave, da je signal boljši) - potrebno se je prepričati, da so naprave dovolj napolnjene, da se med usposabljanjem zaradi praznih baterij zveza ne prekine, - odraslim s posebnimi potrebami pozornost zlahka uide, zato poskrbimo, da uporabljamo barvite karte, da menjamo tonacijo glasu in da se poslužujemo odmorov, ko presodimo, da jih udeleženci potrebujejo. Karte pripravimo vnaprej, - na koncu lahko izobraževalec udeležence vpraša, kakšno besedišče jih zanima in se tako pripravi za naslednjič.

Ime delavnice	Delitev zaslona – iskanje razlik
Metoda	IGRIFIKACIJA
Namen / cilji	Izboljšanje spomina in koncentracije
Kratek opis	Izobraževalec uporabi metodo igrifikacije na Zoomu. Udeležencu z delitvijo zaslona pokaže dve sliki, ki se razlikujeta v nekaj podrobnostih. Udeleženec mora najti razlike med slikama tako, da klika na razlike (spletna aplikacija omogoča takojšnje preverjanje klikov udeleženca). Druga igra je igranje spomina preko spletnih aplikacij. Udeleženec klika na e-kartice in išče pare. Čas je omejen, zato se udeleženec trudi nalogo rešiti v najkrajšem možnem času. Ko se udeleženci počutijo dovolj sprejete in varne, se delo lahko nadaljuje individualno ali v manjših skupinah.
Digitalna orodja	platforma Zoom
Didaktični pripomočki	-
Priporočljivo število udeležencev	2 – 6
Trajanje	60 minut
Navodila za izvedbo delavnice po korakih	1. Korak Na spletu poiščemo 2 sliki z minimalnimi razlikami. Poskrbimo, da so slike primerne za udeležence – ranljive odrasle. 2. Korak Če ima udeleženec težave pri odkrivanju razlik poskrbimo, da mu z miško nakažemo prostor na sliki, kjer mora biti pozoren in odkriti razliko. 3. Korak Čeprav spletna aplikacija pokaže odkrite razlike na slikah, naj izobraževalec vseeno s pohvalo nagradi udeleženca, ki odkrije razliko.

Prilagoditve za učenje na daljavo: na kaj moramo biti pazljivi, kakšne so možne ovire ...	- Udeležencem je potrebno pojasniti kako uporabljati platformo Zoom (platforma Zoom ni tako razširjena kot npr. Facebook Messenger), - možnost šibke internetne povezave (udeleženci morajo sedeti blizu wi-fi naprave, da je signal boljši) - potrebno se je prepričati, da so naprave dovolj napolnjene, da se med usposabljanjem zaradi praznih baterij zveza ne prekine.
--	--

Ime delavnice	Igranje vlog (intervju)
Metoda	IGRIFIKACIJA
Namen / cilji	Ranljive odrasle učimo veščin, ki jim bodo pomagale pri iskanju zaposlitve na trgu dela.
Kratek opis	Izobraževalec prevzame nalogo vodje intervjuja, udeleženec pa vlogo intervjuvanca – prvi postavlja vprašanja, drugi nanje odgovarja. Sestanek, ki poteka preko spleta, je zasnovan na specifičen dan in specifično uro in simulira realen intervju. Udeležencu se že med intervjujem nakaže, kako dobro mu gre v intervjuju, na kaj naj bo pozoren, ipd.
Digitalna orodja	Platforma Zoom, Skype
Didaktični pripomočki	Kartice z vprašanji (primer: Katera so vaša močna in katera šibka področja?)
Priporočljivo število udeležencev	1
Trajanje	60 – 90 minut
Navodila za izvedbo delavnice po korakih	1. korak Izobraževalec si zamisli, za katero delovno mesto se bo fiktivno potegoval udeleženec. 2. korak Izobraževalec udeležencu poda informacije, kdaj in kje bo potekal intervju. 3. korak Vprašanja za intervju je potrebno pripraviti vnaprej. 4. korak Po intervjuju izobraževalec pove udeležencu, na kaj naj bo naslednjič pozoren, kako naj odgovarja na specifična vprašanja, kakšne fraze naj uporablja ipd.
Prilagoditve za učenje na daljavo: na kaj moramo biti pazljivi, kakšne so možne ovire ...	- Možnost šibke internetne povezave (udeleženci morajo sedeti blizu wi-fi naprave, da je signal boljši); - potrebno se je prepričati, da so naprave dovolj napolnjene, da se med usposabljanjem zaradi praznih baterij zveza ne prekine,

	- v primeru, da udeleženec govori premalo razločno, ga izobraževalec opozori, naj govori počasi in razločno, še posebej, če istočasno v prostoru prihaja do drugih zvočnih motenj.
--	--

Ime delavnice	Spoznavanje drug drugega / Kako prebiti led pri predstavitvah na e-sestankih
---------------	---

Metoda	PRIPOVEDOVANJE ZGODB
Namen / cilji	Metoda udeležencem omogoča, da se spoznajo med sabo in obenem ostanejo sproščeni, da ne doživljajo dodatnega stresa.
Kratek opis	Udeleženci na list papirja narišejo sebe in poimenujejo svojo pozitivno lastnost, ki se začne z začetnico njihovega osebnega imena. Nato udeleženci ugibajo pozitivne lastnosti drugih udeležencev in ko jih uganejo, mora udeleženec razložiti, zakaj se je opisal s tem določnim pridevnikom.
Digitalna orodja	Zoom / MS Teams / Messenger / Skype
Didaktični pripomočki	Papir in svinčnik
Priporočljivo število udeležencev	2 – 8
Trajanje	30 minut
Navodila za izvedbo delavnice po korakih	1. Korak Izobraževalec metodo ponazori z lastnim primerom: nariše sebe in na začetnico svojega imena izbere določujoč pozitiven pridevnik, ki ga opiše. 2. Korak Udeležencem izobraževalec vnaprej pomaga z iskanjem določujočih pridevnikov, zato da ti dobijo več idej (lahko delimo zaslon, na katerega smo natipkali nekaj primerov). 3. Korak Udeležencem odmerimo čas, znotraj katerega opravijo dano nalogo. 4. Korak Vsak udeleženec se predstavi. Vse sodelujoče se prosi, da se udeleženca, ki se predstavi, ne prekinja.
Prilagoditve za učenje na daljavo: na kaj moramo biti pazljivi, kakšne so možne ovire ...	- Možnost šibke internetne povezave (udeleženci morajo sedeti blizu wi-fi naprave, da je signal boljši), - potrebno se je prepričati, da so naprave dovolj napolnjene, da se med usposabljanjem zaradi praznih baterij zveza ne prekine,

	- izobraževalec naj se prepriča, da imajo udeleženci pred pričetkom aktivnosti pripravljen list papirja in pisalo.
--	--

Ime delavnice	Zgodba o mojem imenu
Metoda	PRIPOVEDOVANJE ZGODB
Namen / cilji	Metoda služi kot "prebijanje ledu" ob predstavitvah udeležencev.
Kratek opis	Udeleženci delijo zgodbe o pomenu njihovih osebnih imen in priimkov. Ta strategija zahteva dobro poslušanje in besedno izražanje.
Digitalna orodja	Zoom / MS Teams / Messenger / Skype / Viber
Didaktični pripomočki	-
Priporočljivo število udeležencev	2 – 8
Tranjanje	20 – 30 minut
Navodila za izvedbo delavnice po korakih	1. Korak Izobraževalec najprej sam poda zgodbo o svojem imenu. 2. Korak Udeležencem izobraževalec nameni nekaj minut, da razmislijo o svoji nalogi. 3. Korak Izobraževalec pokliče udeleženca po imenu in ga povabi, da predstavi zgodbo svojega imena. Če ima udeleženec težave, mu izobraževalec pomaga z dodatnimi vprašanji, npr. Ali imaš rad svoje ime? Si dobil ime po svojem predniku? Zakaj misliš, da te ljudje kličejo po tem vzdevku? ipd.
Prilagoditve za učenje na daljavo: na kaj moramo biti pazljivi, kakšne so možne ovire ...	- Udeležencem je potrebno pojasniti kako uporabljati platformo Zoom in ostala digitalna orodja (platforma Zoom ni tako razširjena kot npr. Facebook Messenger), - možnost šibke internetne povezave (udeleženci morajo sedeti blizu wi-fi naprave, da je signal boljši), - potrebno se je prepričati, da so naprave dovolj napolnjene, da se med usposabljanjem zaradi praznih baterij zveza ne prekine,

Ime delavnice	Pisanje zgodb skozi določeno zaporedje kart / slik
Metoda	PRIPOVEDOVANJE ZGODB
Namen / cilji	Izboljšanje besedišča, komunikacije, kreativnosti, domišljije. Delo poteka v skupinah.
Kratek opis	Udeleženci sestavijo zgodbo iz zaporednih kart ali slik, ki jim jih predoči izobraževalec. Zgodba, ki jo ustvarjajo, mora imeti začetek, jedro in zaključek.
Digitalna orodja	Zoom / MS Teams
Didaktični pripomočki	Karte/slike (sledijo zaporedju)
Priporočljivo število udeležencev	2 – 8
Trajanje	60 – 90 minut
Navodila za izvedbo delavnice po korakih	1. Korak Izobraževalec na zaslonu prikaže zaporedje kart ali slik. 2. Korak Udeležence razdelimo na manjše skupine. Vse skupine dobijo enako nalogo: iz kart, danih v zaporedju, sestaviti zgodbo, v kateri poimenujejo like, razložijo, kaj liki v zgodbi počno, kako se počutijo skozi celoten potek zgodbe ipd. 3. Korak Vsak udeleženec v določenem zaporedju v pogovor zapiše eno ali več povedi. Izobraževalec nadzira potek dela v vseh skupinah in nato razglasi končne zgodbe. 4. Korak Izobraževalec udeležence vpraša, če bi želeli kaj dodati. Razvije se diskusija o zgodbah, refleksija o čustvih in mislih, ki se jim porajajo med zgodbami. Predlaga se morebitne predloge, kako izboljšati zgodbe.
Prilagoditve za učenje na daljavo: na kaj moramo biti pazljivi, kakšne so možne ovire ...	- Možnost šibke internetne povezave (udeleženci morajo sedeti blizu wi-fi naprave, da je signal boljši),

	- potrebno se je prepričati, da so naprave dovolj napolnjene, da se med usposabljanjem zaradi praznih baterij zveza ne prekine, - v primeru, da udeleženci govorijo premalo razločno, jih izobraževalec opozori, naj govorijo počasi in razločno, še posebej, če istočasno v prostoru prihaja do drugih zvočnih motenj, - predhodno učenje pripovednih tehnik se tu lahko izkaže za zelo učinkovito (npr. uporaba kronološkega zaporedja dogodkov, uporaba preteklika, premega govora ipd.).
--	--

Ime delavnice	Moji cilji v življenju
Metoda	PRISTOP OSREDOTOČANJA NA OSEBO
Namen / cilji	Osredotočimo se na udeleženčeve želje, preference, zaželjene cilje, ki si jih postavljajo v življenju. Najboljši rezultat bomo dosegli, če se "možganski nevihti" pridružijo udeleženčevi bližnji, saj mu lahko prvi pomagajo pri doseganju zelenih ciljev.
Kratek opis	Udeleženca povabimo, da predstavi svoje življenjske cilje.
Digitalna orodja	Priporočljiva je uporaba spletne platforme Mind Meister https://www.mindmeister.com/ , diskusija pa se izvede po spletnih aplikacijah (npr. po aplikaciji Zoom)
Didaktični pripomočki	-
Priporočljivo število udeležencev	3 ali več (izobraževalec, udeleženec, njegovi bližnji)
Trajanje	Do 1,5 ure
Navodila za izvedbo delavnice po korakih	1. Korak Priprava udeleženca na delavnico: pripravi naj si sproščen in udoben prostor. 2. Korak: Udeležencu zagotovimo mirno okolje, v katerem bo zapisal kar največ idej. Ko konča, ga prosimo, da zapisano deli z nami. 3. Korak: Izobraževalec vodi diskusijo: udeleženca podpira, ko ta deli zapisano in ga skozi pogovor usmerja. Poskrbimo, da se udeleženci med "možgankso nevihto" tudi zabavajo. Spodbujamo jih, da so kreativni, da razkrijejo vse zapisano, četudi je zapisano nepraktično ali neizvedljivo. Če je delavnica dolga, moramo zagotavljati odmore, da se ohranja koncentracija udeležencev. 4. Korak:

	Ideje udeleženca zapišemo in orišemo individualni učni načrt.
Prilagoditve za učenje na daljavo: na kaj moramo biti pazljivi, kakšne so možne ovire ...	- Možnost šibke internetne povezave (udeleženci morajo sedeti blizu wi-fi naprave, da je signal boljši), - potrebno se je prepričati, da so naprave dovolj napolnjene, da se med usposabljanjem zaradi praznih baterij zveza ne prekine, - v primeru, da udeleženci govorijo premalo razločno jih izobraževalec opozori, naj govorijo počasi in razločno, še posebej, če istočasno v prostoru prihaja do drugih zvočnih motenj, - če je spletna stran "Mind Meister" za udeležence preveč zahtevna, lahko delimo zaslon in ponazorimo udeležencem, kako naj zapišejo svoje ideje.

Ime delavnice	Čustva
Metoda	MEDVRSTNIŠKI PRISTOPI
Namen/cilji	Spodbuja diskusijo med udeleženci. Neposredna interakcija med udeleženci delavnice spodbuja aktivno učenje in aktivno participacijo v učnih procesih.
Kratek opis	
Digitalna orodja	Zoom, MS Teams, Skype
Didaktični pripomočki	Slike/fotografije, ki prikazujejo čustva
Priporočljivo število udeležencev	4-8
Trajanje	Do 60 minut (odvisno od koncentracije udeležencev)
Navodila za izvedbo delavnice po korakih	1. Korak Izobraževalec na zaslon pokaže različne slike, ki prikazujejo čustva. Udeleženec mora iz slike prepoznati pravilno čustvo. 2. korak Izobraževalec nakaže čustva s svojo obrazno mimiko, udeleženec pa mora čustva razbrati in poimenovati. 3. Korak: Izobraževalec mora udeležencem podati ustrezne povratne informacije.
Prilagoditve za učenje na daljavo: na kaj moramo biti pazljivi, kakšne so možne ovire ...	- Udeležencem je potrebno pojasniti, kako uporabljati izbrano platform, - možnost šibke internetne povezave (udeleženci morajo sedeti blizu wi-fi naprave, da je signal boljši), - potrebno se je prepričati, da so naprave dovolj napolnjene, da se med usposabljanjem zaradi praznih baterij zveza ne prekine, - odraslim s posebnimi potrebami pozornost zlahka uide, zato pokrbimo, da uporabljamo barvite slike, da menjamo tonacijo glasu in da se poslužujemo odmorov, ko presodimo, da jih udeleženci potrebujejo.

Ime delavnice:	Kulinarična delavnica
Metoda	RAZLAGA, DEMONSTRACIJA, PRAKTIČNO DELO
Namen / cilji	Namen delavnice je izboljšanje komunikacije, veščin poslušanja in opazovanja. Udeleženci se naučijo upoštevati navodila in postopke.
Kratek opis	Delavnica se lahko razdeli na več spletnih srečanj. Prvo srečanje se nameni pripravi in pogovoru o zdravi hrani in receptih. Naslednje srečanje lahko ponazori demonstracijo priprave recepta, zadnje srečanje pa je namenjeno vključevanju udeležencev v proces.
Digitalna orodja	Zoom/MS Teams
Didaktični pripomočki	-
Priporočljivo število udeležencev	Največ 10
Trajanje	1 ura (enkrat na teden)
Navodila za izvedbo delavnice po korakih	1. Korak: RAZLAGA / POGOVOR - Udeleženci se pred delavnico pripravijo: poiščejo informacije o zdravi prehrani in recepte v knjigah, spletu, pri družinskih članih ipd. - Vsak udeleženec pripravi predlog. - Pogovor o predlogih in izbira recepta. 2. Korak: PRAKTIČNO DELO - Udeleženci pripravijo hrano po izbranem receptu. - Nekaterim udeležencem lahko pri delavnicah na daljavo pomagajo družinski člani.
Prilagoditve za učenje na daljavo: na kaj moramo biti pazljivi, kakšne so možne ovire ...	- Udeležencem je potrebno pojasniti, kako uporabljati izbrano platformo, - možnost šibke internetne povezave (udeleženci morajo sedeti blizu wi-fi naprave, da je signal boljši) - potrebno se je prepričati, da so naprave dovolj napolnjene, da se med usposabljanjem zaradi praznih baterij zveza ne prekine.

Ime delavnice	Kreativna umetniška delavnica
Metoda	KREATIVNO DELO
Namen / cilji	Izboljšanje kreativnosti in dobrega počutja skozi proces ustvarjalnosti
Kratek opis	Delavnica kreativnosti za udeležence, ki imajo intelektualni primankljaj. Delavnica poteka preko platforme Facebook Messenger in se poslužuje terapije skozi likovno izražanje. Delavnici sledita diskusija in evalvacija.
Digitalna orodja	Facebook Messenger
Didaktični pripomočki	Papir in pisalo
Priporočljivo število udeležencev	5 – 6
Trajanje	30 – 60 minut
Navodila za izvedbo delavnice po korakih	1. Korak Izobraževalec udeležencem praktično predstavi nalogo: pove kaj ga moti, osrečuje in nato čustvo nariše. 2. Korak Izobraževalec predstavi čustva in vsako čustvo ponazori z risbo. 3. Korak: Udeležencem da nekaj časa, da sami premislijo o nalogi in narišejo svoja čustva. 4. Korak Izobraževalec pozove vsakega udeleženca, da predstavi svojo risbo. Opozori druge, da ga ob predstavitvi ne motijo. 5. Korak Sledi diskusija in povratne informacije.
Prilagoditve za učenje na daljavo: na kaj moramo biti pazljivi, kakšne so možne ovire ...	- Udeležencem je potrebno pojasniti kako uporabljati facebook Messenger, - možnost šibke internetne povezave (udeleženci morajo sedeti blizu wi-fi naprave, da je signal boljši),

	- potrebno se je prepričati, da so naprave dovolj napolnjene, da se med usposabljanjem zaradi praznih baterij zveza ne prekine, - izobraževalec naj se prepriča, da imajo udeleženci pred izvedbo delavnice pripravljen list papirja in pisalo.
--	---